

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 9P/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2721200288
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2022:2721200288.15

Uznesenie

Okresný súd Skalica vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. E., N.. XX.X.XXXX P. Y. E.Á., N.. XX.X.XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, deti rodičov: J.. V. E., N.. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XX, právne zastúpená: JUDr. Silvia Bartková, advokátka so sídlom Trenčín, Piaristická 6667 a J.. V. E., N.. X.X.XXXX, C. A. E. XX, právne zastúpený: WISE3 s.r.o., IČO: 36 868 604, so sídlom Bratislava, Panenská 23, za účasti Okresnej prokuratúry Skalica, o návrhu na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, rozhodujúc o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.2.2021 domáha zverenia maloletej Q., N.. XX.X.XXXX a maloletého Y., N.. XX.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Matka maloletých detí podala dňa 21.6.2021 návrh na nahradenie súhlasu otca na podanie prihlášky maloletej Q. na Základnú školu v T.. Následne otec doručil tunajšiemu súdu dňa 12.4.2022 návrh, ktorým sa domáha, aby súd nahradil súhlas matky s nástupom maloletého Y. na Súkromnú základnú školu v B..

2. Navrhovateľka sa písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.6.2022 domáha, aby súd nariadil neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ktorým súd udelí súhlas so zápisom maloletého Y. a maloletej Q. do Základnej školy Radošovce. Svoj návrh odôvodnila tým, že nesúhlasí s návrhom otca na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a tento návrh považuje za špekulatívny, tvrdenia v ňom sú zavádzajúce a nepravdivé. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 8P/57/2019-66 zo dňa 1.4.2020 bolo manželstvo navrhovateľky a otca maloletých detí rozvedené, pričom maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, s ktorou v súčasnosti žijú v obci E.. Najbližšia základná škola sa nachádza v obci T. a je teda spádovou základnou školou pre obec E.. Maloletý Y. navštevoval materskú školu v obci T.Š., kde má aj svojich kamarátov, ktorí nastúpia na základnú školu do T.. Maloletý sa do tejto školy teší a chce ju navštevovať. Z Dohovoru o právach dieťaťa, zo Zákona o rodine ako aj z Civilného mimosporového poriadku vyplýva, že maloleté dieťa má právo samostatne vyjadriť svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, jeho názoru musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Pre rozhodnutie súdu je prvoradým záujem, na ktorý prihliada záujem maloletého dieťaťa, nie jeho rodičov. Navrhovateľka nesúhlasí s návrhom otca na nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletého Y. do Súkromnej základnej školy v B.. Tvrdenie otca, že sa rodičia dohodli, že maloleté deti budú navštevovať rovnakú školu, je nepravdivé. Navrhovateľka preferuje možnosť, kedy by obe maloleté deti navštevovali základnú školu v T.. Maloletá Q. nechce naďalej navštevovať Súkromnú základnú školu v Skalici, ale chce začať chodiť na Základnú školu v T., pretože tam má viac kamarátov. Navrhovateľka požiadala otca o súhlas so zmenou základnej školy maloletej Q., nakoľko ide o podstatnú otázku týkajúcu sa výkonu rodičovských práv. Otec so zmenou

školy nesúhlasí. Navrhovateľka chcela zapísať maloletého Y. na Základnú školu v T., avšak škola sa vyjadrila, že nemôže vydať rozhodnutie o prijatí, nakoľko je potrebné, aby prihláška bola podpísaná obidvomi zákonnými zástupcami maloletého dieťaťa v zmysle zákona. Základná škola v T. vydala len potvrdenie o tom, že v školskom roku 2022/2023 nebude naplnená maximálna kapacita tried prvého ročníka a maloletý Oliver bude môcť nastúpiť na plnenie povinnej školskej dochádzky.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa článku 4 CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

5. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 324 ods. 1, ods. 2 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Podľa § 332 ods. 1, ods. 2 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e/ je vykonateľné jeho vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

13. Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine) ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

14. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania i po jeho skončení v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. V prípade maloletých detí možno nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu. O nariadení neodkladného opatrenia súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti súd v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom v danom prípade je len dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len

dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo dieťaťa ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia a požiadavky zákonodarcu na rýchlosť jeho vydania vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Ak však súd má k dispozícii skutkové zistenia, že maloletému dieťaťu hrozí ujma na jeho právach, v záujme dieťaťa bude vždy jeho ochrana pred takýmto možným rizikom v podobe nariadenia neodkladného opatrenia.

15. Súd preskúmal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôvody a dospel k záveru, že v danom konaní nie je splnený predpoklad umožňujúci nariadenie neodkladného opatrenia. Návrhom sa navrhovateľka domáha, aby súd nahradil súhlas otca so zápisom a nástupom maloletého Olivera a maloletej Q.Ú. na Základnú školu T. K návrhu priložila ako dôkaz e-mailovú komunikáciu medzi rodičmi, potvrdenie Základnej školy T. o voľnom mieste v 1. ročníku pre školský rok 2022/2023 a potvrdenie Základnej školy T. o voľnom mieste v 3. ročníku pre školský rok 2022/2023. Súd konštatuje, že ochrana oprávnených záujmov maloletých detí musí byť vždy uprednostnená pred osobnými záujmami rodičov. Výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom realizujú rodičia v zásade vo forme konsenzu spoločne. O bežných veciach dieťaťa môže rozhodovať ktorýkoľvek z rodičov, a to i bez súhlasu druhého rodiča, pokiaľ má plnú spôsobilosť na právne úkony a nedošlo k pozbaveniu, resp. obmedzeniu výkonu rodičovských práv a povinností. Rovnako to platí aj v prípade podstatnej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa, ktorá si však za normálnych okolností vyžaduje dohodu oboch rodičov. Pri nezhode rodičov v danej veci, čo je najlepším záujmom dieťaťa, na návrh niektorého z nich rozhodne súd v zmysle § 35 zákona o rodine.

16. V zmysle vyššie uvedeného má súd za to, že navrhovateľka nepreukázala dôvodnosť bezprostredne hroziacej ujmy maloletým deťom, ktorá by odôvodňovala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, a teda neosvedčila dôvodnosť ani trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Navrhovateľka preferuje štúdium na spádovej základnej škole podľa trvalého pobytu maloletých detí (t.j. v T.). V zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní sa povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť (§ 19 ods. 3). Tak ako už súd uviedol v uznesení č. k. 9P/13/2021-533 zo dňa 9.6.2022 (ktorým zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia), základná škola podľa miesta bydliska maloletého dieťaťa je povinná ho prijať na plnenie povinnej školskej dochádzky, pokiaľ nenastúpi na inú základnú školu. Z uvedeného vyplýva, že nie je naplnený základný predpoklad na nariadenie neodkladného opatrenia, a to bezprostredne hroziaca ujma a teda že by bol nevyhnutný okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Súd nemal preukázané, že nevyhovením návrhu by došlo k situácii, za ktorej by bol ohrozený život, zdravie, priaznivý psychický či sociálny vývin maloletých detí. Súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie treba chápať ako výnimočný inštitút procesného práva, ktorý možno aplikovať len za predpokladu, že vec neznesie odklad a je potrebný okamžitý, bezodkladný zásah súdu, pretože bez jeho nariadenia by mohla nastať vážna ujma. Nie je jeho účelom v skrátenom konaní nahrádzať rozhodnutie vo veci samej, ktorému by malo predchádzať riadne dokazovanie na pojednávaní, ktoré pri inštitúte neodkladného opatrenia vzhľadom na jeho charakter a krátkosť času nie je možné.

17. Súd uvádza, že hoci na nariadenie neodkladného opatrenia postačuje osvedčenie danosti práva (nároku), podľa názoru súdu nemožno za daného skutkového stavu dočasne upraviť pomery maloletých detí v danej oblasti. Rodičia majú odlišné predstavy o štúdiu maloletých detí, pričom dočasná úprava pomerov by mohla do budúcnosti spôsobiť závažné negatívne dôsledky (t.j. zmenu školského zariadenia maloletých detí počas školského roka). Súd ďalej uvádza, že vyjadrenie maloletých detí, že by chceli navštevovať určitú školu alebo inú základnú školu ako v súčasnosti, ešte nezakladá dôvodnosť pre rozhodnutie o takomto návrhu neodkladným opatrením. V predmetnom konaní prebieha riadne dokazovanie za účelom rozhodnutia vo veci samej, pričom súd bude rozhodovať aj o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca na podanie prihlášky maloletých detí na Základnú školu v Radošovciach. Súd teda konštatuje, že nemal preukázanú potrebu neodkladnej úpravy pomerov pre hrozbu nebezpečenstva ujmy na právach maloletých detí, z ktorého dôvodu návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. Súd nerozhodoval o náhrade trov konania, nakoľko neodkladné opatrenie nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (t.j. nejedná sa o neodkladné opatrenie, ktoré konzumuje vec samu), a teda nemožno v danom prípade postupovať v zmysle § 262 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).